

13. október 2020

Efni: Umsögn Hagsmunasamtaka heimilanna um mál nr. S-203/2020 í samráðsgátt stjórnvalda

*Áform um frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum um skatta og gjöld
(Skattalegir hvatar vegna starfsemi til almannaheilla - þriðji geirinn)*

Hagsmunasamtök heimilanna eru almenn félagasamtök sem starfa í þágu almannaheilla með áherslu á neytendavernd á fjármálamarkaði og rétt heimila til viðunandi lífsviðurværis. Samtökin eru almennt hlynnt áformum um að veita samtökum sem starfa í þágu almannaheilla ívilnanir og skapa hvata fyrir einstaklinga og lögaðila til að styrkja slíka starfsemi með fjárframlögum.

Engu að síður er ástæða til að benda á að í sumum tilfellum þarf meira að koma til. Víðast í öðrum ríkjum sem Ísland vill bera sig saman við er starfsemi neytendaverndarsamtaka talin mikilvæg og rétt að styðja hana með opinberum fjárframlögum. Hér á landi hafa þau viðhorf ekki fengið hljómgrunn nema að mjög takmörkuðu leyti með tiltölulega lágum opinberum framlögum. Afleiðingin af því er sú að samtökin, sem eru þau einu á Íslandi sem sinna því mikilvæga hlutverki sem neytendavernd á fjármálamarkaði er, gera það að mestu leyti í sjálfböðavinnu.

Eins og sjá má í ársskýrslum Hagsmunasamtaka heimilanna er starfsemi þeirra að langmestum hluta fjármögnuð með valkvæðum félagsgjöldum eða 60-70%. Þar næst koma frjáls framlög eða 20-25%. Því næst eru framlög úr ríkissjóði, aðeins rúmlega 10% af rekstrarfé samtakanna. Mat á þjónustupörf bendir þó til þess að mun meira fjármagni þurfi að veita í þennan málaflokk.

Einnig er rétt að benda á að skilyrði skráningar samtaka til almannaheilla mega ekki vera of íþyngjandi fyrir þau fjölmörgu samtök sem eru fyrst og fremst rekin af sjálfböðaliðum. Gera þarf ráð fyrir því að slík samtök hafi ekki alltaf yfir miklu fé að ráða til að kaupa sérfræðiþjónustu við bókhald og annað sem snýr að fjárhagslegum skilyrðum fyrir því að hljóta slíka skráningu. Gæta verður að meðalhófi við lagasetningu sem þessa svo hún skerði ekki stjórnarskrárvárið félagafrælsi.

Loks leggja samtökin til að auk frjálsra framlaga verði félagsgjöld greidd til samtaka sem starfa í þágu almannaheilla jafnframt frádráttarbær frá tekjuskattstofni einstaklinga.

- 0 -

Virðingarfyllst, f.h. Hagsmunasamtaka heimilanna,

Ásthildur Lóa Þórsdóttir, formadur@heimilin.is

Guðmundur Ásgeirsson, erindreki@heimilin.is